

Germà Gassol...

Quan despús-ahir, vàrem assabentar-nos, per mitjà de la ràdio, havíeu parlat aquella nit, al Parlament, en defensa de l'article setè de l'Estatut, sentírem, de bell antuvi, una recança turmentadora, puix préviem un esclat de les passions anticatalanes, entre aquella gent enemiga de Catalunya, i de tot esperit de llibertat.

El vostre parlament ple de virilitat alhora que saturat d'un lirisme contundent, va apaivagar, però, l'embranchada dels nostres enemics.

Ens afalaga el veure que hagi estat la vostra veu, pura de catalanitat, la que s'hagi encarat, amb actitud masele, a tota la conxorxa de patrioters de la Marxa de Càdix.

Com que us coneixem a fons, ens imaginem, amic Ventura Gassol, el dolorós que devia ésser per a vós, el retenir-vos a la gorja, alguns conceptes que devien brotar-vos del fons de l'ànima.

Vàreu parlar, però gallardament, Ventura Gassol, puix la vostra gesta de saber imposar-vos, amb contundència i mots saturats de racia litat, als patètics arguments de l'inventor de l'espigarda, mereix l'aplaudiment de tots els catalans.

—Què en saben, però, ells de l'ànima viva d'un poble i de l'espiritualitat de què vós els parlàveu?

Teníeu tota la raó, Gassol. Tenen la sensibilitat poc afinada, per a que puguin capir el que la nostra llengua, la catalana, sigui carn viva del nostre esperit.

Els prou ho saben—no ho dubteu—, que el sostindre i l'imposar a un poble un sistema d'ensenyament, en una llengua que no és la seva, és una obra de colonitzadors. Ells prou ho saben que això representa una humiliació cruel per a Catalunya.

Malgrat tot, però, el que aquests patrioters d'artifici no saben, és que en imposar i obligar a emprar a nostre poble una parla forana, l'únic que pot passar és que sigui rebutjada, puix si ells atenten contra els sentiments més preuats de nostre esperit, Catalunya tota, deu obrar recíprocament.

El problema de la llengua és per a nosaltres un problema de sentiment i de dignitat, i el no ésser resolt tal com calia esperar, d'un règim liberal i democràtic, farà que subsisteixi a Catalunya el règim colonial, en allò més punyent: la imposició d'una llengua forana, que si bé la respectem, per l'afany de saber i perquè som gent culta, jamai podrem reconèixer humanament, hi hagi ningú amb prou dret per a imposar-nos-la.

Nosaltres volem aprendre el castellà perquè sabem ens convé, però jamai perquè ens l'imposin, puix que amb l'aprobació de l'article setè, s'ha junyit novament Catalunya a un vassallatge idiomàtic.

Fa pena, tanmateix, amic Ventura Gassol, veure la misèria mental d'aquella pobra gent que no volen veure com Catalunya està un bon tros damunt d'ells en nivell espiritual, i és per això que malgrat tots els articles que ens vulguin aprovar, Catalunya no parará fins que sigui portada a cap la veritable revolució política de la República instaurada l'abril de l'any passat.

Es colpidor, el que no s'hagi esvaït encara de les terres ibèriques aquell ambient prenyat de prejudicis, aquell mateix ambient que un dia va menar-vos a l'exili.

Ja ho veieu, amic. Fa fàstic el que avui els catalans, tinguem encara d'aguantar els prejudicis d'aquell passat vergonyós que creïem ja esvaït per a sempre.

El qui com vós, Ventura Gassol, ha passat vuit anys a l'exili; vuit anys com vuit llances d'amargor dintre la boira de les nacions acollidores d'Europa i Amèrica, acompanyant fidelment la venerable figura del President Macià, no pot menys que sentir-se irat, en veure que la nostra nau resta encallada al fang oprobios dels vells atavismes.

Vulguin, però, o no els "isidros" peninsulars, la nau de les nostres llibertats, farà dreta via vers la terra de promissió.

JOAN DE BLANCAFORT

La importació de fruites espanyoles

París, 4.—El "Journal Officiel" rectifica la quantitat de fruites espanyoles assenyalada que podrà entrar a França durant aquest mes. Es la de 39.450 quintàns en lloc de 55.250 que havia estat fixada per disposició anterior.

Text de l'esmena del senyor Esplà, convertida en dictamen de la Comissió

L'esmena del senyor Esplà en la part relativa a l'ordre públic sobre l'Estatut de Catalunya és el següent:

"Artículo octavo. En materia de orden público queda reservado al Estado de acuerdo con lo que disponen los números 4, 10 y 16, del artículo 14 de la Constitución, todos los servicios de seguridad pública en Cataluña en cuanto sean de carácter extrarregional o suprarregional, la policía de fronteras, la inmigración y la emigración, extranjera y el régimen de extradición y expulsión. Corresponderán a la Generalidad todos los otros servicios de orden interior y policía de Cataluña.

Para la coordinación permanente de ambas clases de servicios mutuos, auxilios, ayuda, información y traspaso de los que correspondan a la Generalidad se creará en Cataluña, teniendo en cuenta lo ordenado en el artículo 20 de la Constitución, una Junta de Seguridad formada por representantes del Gobierno de la República y de la Generalidad, y por las autoridades superiores que, dependientes de unos y otros, presten servicio en el territorio regional, la cual entenderá en todas las cuestiones de regulación de servicios, alojamiento de fuerzas y nombramiento y separación de personal.

Esta Junta, cuyo Reglamento ordenará su organización y funcionamiento, de acuerdo con el contenido de este artículo, tendrá una función informativa; pero la Generalidad no podrá proceder en contra sus dictámenes, en cuanto tengan relación con sus servicios coordinados.

Artículo noveno.—El Gobierno de la República, en uso de sus facultades y en ejercicio de las funciones constitucionales, podrá asumir la dirección de todos los servicios comprendidos en el artículo anterior e intervenir en el mantenimiento del orden interior en Cataluña en los siguientes casos:

Primero: A requerimiento de la Generalidad.

Segundo: Por propia iniciativa, cuando estimase comprometido el interés general del Estado o su seguridad.

En ambos casos será oída la Junta de Seguridad de Cataluña para dar por acabada la intervención del Gobierno de la República.

Para la declaración del estado de guerra, así como para el mantenimiento, suspensión o restablecimiento de las garantías constitucionales, se aplicará la ley general de orden público que regirá en Cataluña como en todo el territorio de la República."

També ha estat acceptada una esmena del senyor San Andrés, que diu:

"En cuanto al personal de policía y orden interior de Cataluña, atribuido a la Generalidad, el nombramiento será hecho a propuesta de su representación a la Junta, sin perjuicio de lo dispuesto en el párrafo anterior."

La minoria catalana ha acceptat íntegrament l'esmena del senyor Esplà. Únicament farà algunes observacions de detall.

La baixa en el comerç anglès de l'oli

Sir Louis Williams Dane, president de l'Attock Oil Company, ha fet un estudi de la situació del mercat de l'oli a Anglaterra els principals extrems del qual són reproduïts per "The Times" per la seva excepcional importància.

D'aquest estudi es desprèn que l'any 1931, ha estat extraordinàriament desfavorable per a la major part de les Companyies d'olis angleses no solament per la influència de la general depressió econòmica, sinó també per especials circumstàncies.

Per a donar idea de la intensitat de la crisi de tal indústria, bastarà reproduir aquesta dada: En els treballs de l'Attock Oil Company a l'Índia, s'obtingué en 1930 una garantia de 67.467 lliures esterlines i en canvi en 1931, s'han perdut 112.491 lliures. Deduïdes altres despeses i tenint en compte la depreciació que ha estat de 55.000 lliures en l'any últim s'eleva a 166 mil lliures esterlines.

Seria extens el reflectir totes les dificultats per què travessa el comerç anglès de l'oli, segons l'alludit estudi que termina fent notar que també descendí considerablement la producció d'oli cru.